

De Winterkoning

Nieuwsbrief – December 2025

Inhoudsopgave

Wie wat waar	1
Terug en vooruit	2
Van het Bestuur	3
In Memoriam Rien Burger	4
Bezoek Steppekiekendief	5
Vogelgriep	5
Kennismaken met Hanno Pet	6
Lezingen en Excursies	7
Birdingplaces.eu	9
Dorregeesterpolder	10
De Spotvogels	12
Jongerenexcursie Vinkenbaan	14
Vogeljargon: Fenologie	15
Nieuwe leden	16
Kerkuilwerkgroep	17
Commissie publieksactiviteiten	19
Roofvogelwerkgroep	20
Vogelwaarnemingen, Hans Schekkerman	21

Onder andere in dit nummer:

Terug-en vooruitblik

Steppekiekendief

Verslag Roofvogelwerkgroep

Hanno Pet

Fenologie

Uilenwerkgroep

De Spotvogels

Waarnemingen

Wie-wat-waar in de Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland

De Winterkoning is het Verenigingsblad van de Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland. De werkgroep kent naast het bestuur en de redactie diverse werkgroepen. [Kijk hier voor een overzicht met contactgegevens.](#)

De redactie van de Winterkoning bestaat uit Hans Stapersma, Bart Romijn, Paul Mulder en Elice Jongerius.

2025/2026

Hans Stapersma

Het jaar 2025 is een jaar geweest van stevig doorzettende groei van het ledental. We zijn gegroeid van langjarig stabiel rond de 230 leden naar nu al boven de 330! Dat komt voor een groot deel op het conto van de actieve commissie Publieksactiviteiten die zorgde voor duidelijke aanwezigheid van de Vogelwerkgroep bij verschillende openbare gelegenheden.

De commissie Lezingen en Excursies zorgde voor een aantal mooie lezingen en een groot aantal excursies naar soms geheel nieuwe bestemmingen; ook moest het traditionele voorjaarsweekend zelfs "verdubbeld" worden vanwege de enorme belangstelling.

De nieuwe Nieuwsbrief als "opvolger" van de Winterkoning krijgt alleen maar complimenten van iedereen: "aantrekkelijk", "goed leesbaar", "to the point zijn" zijn zo wat commentaren die ik (vaak spontaan) kreeg.

Een jaarboekje wil nog niet vlotten; we gaan dat in 2026 nog één keer proberen (over dit jaar, 2025).

Positief

De werkgroep Jongeren was stabiel tot licht groeiend en heeft wat andere dingen uitgeprobeerd om nieuwe aanwas te bereiken, al dan niet samen met de commissie Publieksactiviteiten.

We maken goede stappen richting een betere financiële integratie van de Vinkers in de Vogelwerkgroep.

De meeste vacatures zijn in de loop van de afgelopen twee jaar gelukkig weer vervuld en we prijzen ons daarbij heel gelukkig dat Hanno Pet in november is toegetreden tot het bestuur met de intentie de rol van Arie als secretaris te gaan overnemen - Hanno, welkom!

Bezorgd

Echt zorgelijk blijft de langzame krimp van de commissie Ruimtelijke Ordening waar we dringend versterking nodig hebben; er zijn zo veel directe en indirecte bedreigingen van de leefgebieden en leefomstandigheden van vogels!

Qua vogels ving ik wisselende geluiden op zoals "Bosuil minder", "Kerkuil OK", "IJsvogels veel aanwezig maar slechte broedresultaten", en "roofvogels idem".

Toppers

Ik herinner me van 2025 persoonlijk als echte vogeltopper een Slangenarend die lange tijd rond hing in ons werkgebied.

En als andere topper natuurlijk de enorme eer die mij te beurt viel een lintje te mogen krijgen voor 25 jaar voorzitterschap van de Vogelwerkgroep, samenvallend met 12.5 jaar voorzitterschap van de Samenwerkende Vogelwerkgroepen van Noord-Holland en ook het Wim Ruitenbeek Fonds. Ik krijg steeds helderder hoe dat tot stand is gekomen en ik vind het daarom des te eervoller! Dank, dank voor jullie initiatief, en voor al die mooie woorden en felicitaties!

Levendige Vogelwerkgroep

Vooruitkijkend naar 2026 dan zie ik een heel actieve, groeiende, levende en levendige Vogelwerkgroep die klaar is voor de vele uitdagingen en kansen voor vogels in ons werkgebied en daarbuiten. Het bestuur dankt jullie allen voor alle inzet, passie en bijdragen in het afgelopen jaar en wenst jullie allen een heel voorspoedig, gelukkig, gezond en vogelrijk 2026.

De Winterkoning

Nieuwsbrief - December 2025

We zijn gegroeid van langjarig stabiel rond de 230 leden naar nu al boven de 330.

De meeste vacatures zijn in de loop van de afgelopen twee jaar gelukkig weer vervuld.

Het bestuur dankt jullie allen voor alle inzet, passie en bijdragen in het afgelopen jaar en wenst jullie allen een heel voorspoedig, gelukkig, gezond en vogelrijk 2026.

Van het Bestuur

Hans Stapersma

We zijn nog steeds bezig met een aantal bestuurlijke verbeteringen in opvolging van de nieuwe WBTR (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen). Eén daarvan is heldere financiële verantwoordelijkheid en duidelijke checks and balances daarvan; daarbij past één penningmeester die de volledige eindverantwoordelijkheid draagt voor alle Vogelwerkgroep financiën. We hebben daarom sinds het aftreden van Kees Roselaar begin dit jaar als penningmeester van de Vinkenbaan gesprekken gehad met de Vinkers om de financiën van de Vinkenbaan meer te integreren in die van de Vogelwerkgroep. Daar mogen dan de noodzakelijke slagvaardigheid en het omgaan met verschillende geldstromen weer niet onder lijden en moet er vertrouwen opgebouwd worden dat zo'n andere structuur ook echt werkt voor iedereen.

Een andere zaak die we duidelijker moeten krijgen, is de status van de roofvogelwerkgroep binnen de Vogelwerkgroep aangezien die werkgroep nu actief is in twee deelgebieden binnen twee Vogelwerkgroepen; ook zijn er deelnemers in die roofvogelwerkgroep die geen lid zijn van één van de Vogelwerkgroepen. Dat alles heeft bijvoorbeeld geleid tot grote verwarring en ook irritatie bij PWN, Provincie en betrokken Vogelwerkgroepen toen recent één van de roofvogelaars op persoonlijke titel een persbericht uitstuurde over op handen zijnde bomkap in het NHD. De WBTR vraagt ons hier trouwens ook om zaken helder te regelen zoals wie er verantwoordelijk is voor deugdelijk klimmateriaal en hoe dat dan geborgd wordt, etc. Kortom, wordt ook vervolgd.

De tracé keuze voor de hoogspanningsleiding

Tot slot nog dit: de tracé keuze voor de nieuwe 380kV hoogspanningsleiding door Noord-Holland lijkt nu echt te gaan richting de door de Noord-Hollandse natuurbeschermingsorganisaties en de Samenwerkende Vogelwerkgroepen van Noord-Holland (SVN) geadviseerde "minst schadelijke" tracé variant. Dat blijkt uit zowel het eerdere concept advies van de Provincie als ook uit het op 16 december gepubliceerde aangescherpte advies van de Provincie. Dit ontziet daarmee volledig ons werkgebied, en daarbij ook bijvoorbeeld het gebied van de Stichting De Hooge Weide, een succesverhaal op het gebied van weidevogelbescherming van onze klassieke weidevogels zoals Grutto, Kievit en Tureluur.

Een grote zorg blijft nog wel waar aanlandingen van elektriciteit opgewekt door windmolenparken op zee gaan plaatsvinden - het VAWOZ dossier. Het N2000 gebied van het Noord-Hollands Duinreservaat rond Castricum aan Zee is daarbij nog steeds nadrukkelijk in beeld, evenals Egmond aan Zee. We blijven proberen - via de SVN - om andere, ons inziens betere opties hoger op de lijst van de nationale overheid te krijgen.

Oproep Huismus

Het is bekend: de huismus gaat hard achteruit in Nederland. Reden is vaak het verlies van één of soms zelfs meerdere sleutelvoorwaarden van de voor vogels noodzakelijke "drie V's": Veiligheid, Voedsel en Voortplantingsmogelijkheden. Dat komt vaak door onze wensen voor betere isolatie, de Nederlandse hang naar "orde en netheid" of soms gewoon vanwege "smaak", bijvoorbeeld ten aanzien van de keuze van tuinplanten en tegels. Florinda Nieuwenhuis, lid van de Vogelwerkgroep en eerder al heel actief in meerdere acties rondom het verbeteren van de biodiversiteit in Castricum, kwam bij het bestuur met het idee om wat te gaan doen aan de verbetering van de situatie van de huismus en daar ook subsidie voor aan te vragen vanuit het Betrekken bij Groen Fonds van de Provincie. Er is nu een projectvoorstel in de maak om iets te gaan doen aan het verbeteren van de drie V's voor huismussen middels voorlichting, nestkasten, hele praktische adviezen rond tuininrichting, en ook monitoring. We zoeken daarom nu naar actieve mensen die hier aan mee willen helpen, zowel in als, met name, ook buiten Castricum. Laat wat van je horen als je belangstelling hebt om mee te doen - mail dan naar florinda.nieuwenhuis@gmail.com en j.stapersma@gmail.com. We zijn heel benieuwd!

De Winterkoning

Nieuwsbrief- December 2025

We zijn nog steeds bezig met een aantal bestuurlijke verbeteringen in opvolging van de nieuwe WBTR (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen).

De tracé keuze voor de nieuwe 380kV hoogspanningsleiding door Noord-Holland lijkt nu echt te gaan richting de door de Noord-Hollandse natuurbeschermingsorganisaties en de Samenwerkende Vogelwerkgroepen van Noord-Holland (SVN) geadviseerde "minst schadelijke" tracé variant.

De huismus gaat hard achteruit in Nederland. We zoeken daarom naar actieve mensen die mee willen helpen, zowel in als, met name, ook buiten Castricum, de situatie van de huismus te verbeteren.

In Memoriam Rien Burger

Eerder deze maand bereikte ons het droevige bericht dat Rien Burger is overleden. Rien was altijd een actief lid van de Vogelwerkgroep en ging graag mee met excursies en weekenden. Hij was daarnaast maar liefst 24 jaar onafgebroken lid van het bestuur. Hij heeft daarbij van 1990 tot 1993 de rol op zich genomen van vicevoorzitter maar, omdat we toen geen voorzitter konden vinden, is hij in 1993 uiteindelijk toch maar gewoon voorzitter geworden. Typisch Rien: hij wilde nooit vooraan staan maar zag ook heel goed in dat er ook gewoon werk verzet moest worden. Hij heeft eind 2000 zijn voorzitterschap aan ondergetekende overgedragen maar heeft vervolgens als bestuurslid toch weer de rol van secretaris van de Vogelwerkgroep op zich genomen.

Bij zijn afzwaaien in april 2007 na 24 jaar lid van het bestuur heeft de Algemene Vergadering hem met algemene stemmen benoemd tot Lid van Verdienste van de Vereniging, destijds het tweede Lid van Verdienste ooit. Hij was daar heel duidelijk trots op.

Hij vatte toen ook kernachtig in drie woorden zijn motivatie samen om zich altijd zo voor de Vogelwerkgroep in te zetten: Opvoeding (de "opdracht" van z'n vader om in het leven niet alleen maar leuke dingen te doen), Samenwerken (met aardige mensen; natuurbeschermers zijn altijd aardige mensen) en Woede (tegen het verkwaanselen van de natuur door overheden en belangengroeperingen). Ik citeer hierbij letterlijk uit de notulen van de Algemene Vergadering van 17 april 2007.

Ik herinner me ook nog dat ik hem bij zijn afscheid uit het bestuur o.a. heb gekarakteriseerd met de woorden dat hij in z'n ééntje de aanleg van de westelijke randweg rond Beverwijk zo'n 20 jaar heeft opgehouden door z'n vele inspreken, verzet, pleidooien, verzoeken en bezwaarschriften. Want hij vond de natuur belangrijker dan auto's. Wel moest je als Vogelwerkgroep bestuur leren leven met het feit dat je regelmatig geïnformeerd werd "after the event" want Rien vond gewoon dat hij bepaalde dingen simpelweg moest doen. Ook kon hij af en toe behoorlijk boos worden bij het zien van foto's van vogels "in de hand" op bijvoorbeeld de ringbaan of bij het ringen van jonge kerkuilen. "Het zijn toch geen ijsjes" fulmineerde hij dan; en hij had en heeft mijns inziens gelijk. Hij was daarmee ook een moreel baken in die moeilijke wereld van vogelbescherming.

Rien Burger is 91 jaar geworden. De Vogelwerkgroep verliest met hem een zeer actief en markant lid, die heel veel heeft betekend voor ons. We wensen Joke, kinderen, familie en vrienden veel sterkte en kracht om dit grote verlies te dragen.

Hans Stapersma

De Winterkoning

Nieuwsbrief -December 2025

Rien Burger 1934 – 2025

De Vogelwerkgroep verliest met hem een zeer actief en markant lid, die heel veel heeft betekend voor ons.

Kort bezoek van de Steppekiekendief

Foto's Joep de Leeuw

Misschien hadden andere vogelaars deze zeldzame bezoeker al eerderesignaleerd, maar Hans Schekkerman was de eerste die haar, op 3 december, identificeerde: een 1e kalenderjaar vrouwtje Steppekiekendief. Vele meer of minder duidelijke 'bewijsfoto's' volgden. Joep de Leeuw maakte volgens de redactie de mooiste.

Steppekiekendief, 1e KJ, vrouw; foto Joep de Leeuw

Joep de Leeuw was alert bij het kortstondige bezoek en maakte ook deze foto van elkaar bejagende Slechtvalk en Steppekiekendief.

De Winterkoning

Nieuwsbrief -December 2025

Klik op de [kaart](#) om te voor een overzicht van de besmette vogels in Nederland. En klik op [pleidooi](#) voor het artikel van de directeur van Vogelbescherming Nederland

Vogelgriep: wilde vogels zijn niet de boeman, wel het slachtoffer

Vogelgriep is een 21e eeuw-verschijnsel. Tal van wilde vogels zijn het slachtoffer, ook in onze regio; zie de volgende [kaart](#) voor plaatsen waar dodelijk besmette wilde vogels in Nederland voorkomen.

Geen maatregelen in de intensieve pluimveehouderij

Wilde (trek)vogels zijn niet alleen het slachtoffer van de vogelgriep. In de pluimveehouderij worden ze ook als boeman afgeschilderd.

'Volstrekt onterecht' schrijft Karsten Schipperheijn, directeur van Vogelbescherming Nederland. Het is een doorzichtige manier om geen maatregelen te hoeven nemen daar waar ze echt nodig zijn: in de intensieve pluimveehouderij. In zijn [pleidooi](#) roept hij op tot vermindering van de totale pluimveestapel, te beginnen in waterrijke natuurgebieden.

Even kennismaken met... Hanno Pet, nieuw bestuurslid

Tekst en foto Bart Romijn

No-nonsense

Aandachtig, vriendelijk, to-the-point, zo leer ik Hanno Pet kennen tijdens dit interview. Hij is wars van poeha, zeker ook op internet. In de voorbereiding op dit interview kon ik daar slechts 2 regels tekst over Hanno vinden, onder zijn LinkedIn-profiel.

Het no-nonsense past ook bij zijn service-gerichte functie als beheerder van het interne netwerk bij energiedistributeur Liander. Een werkomgeving die je niet per se associeert met dat van een vogelliefhebber, die Hanno wel degelijk is. Bescheiden beschrijft hij zichzelf als amateur-vogelaar: "Ik ben zeker geen vogelexpert en met soortenjagen heb ik niets. Waar ik van geniet is het geheel van landschap, natuur en vogels. Ik fiets graag. Maar om vogels te kijken loop ik ook regelmatig, liefst in mijn eentje, met name in ons duingebied".

Hanno Pet bij de Glopstukken in het Noordhollands Duinreservaat

Specialisatie ecologie

Op mijn vraag waar Hanno zijn belangstelling voor natuur en vogels vandaan heeft, antwoordt hij: "Dat heb ik niet van mijn ouders doorgekregen. En evenmin heb ik het doorgegeven aan mijn drie kinderen". "Hoewel, je weet nooit!" voegt hij lachend toe. Hij vervolgt "Het begon tijdens mijn studietijd aan de toenmalige Hogere Laboratoriumschool. Een aantal studievrienden, die net als ik voor de specialisatie ecologie hadden gekozen, maakten me enthousiast voor vogels kijken. Ik woonde toen in Amsterdam-Noord en ging vaak vogelen in het Twiske. Ik sloot me ook aan bij de Vogelwerkgroep Amsterdam. Toen ik zo'n 28 jaar geleden naar Castricum verhuisde, werd ik lid van de Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland, die toen nog de Vogelwerkgroep Castricum heette. Omdat ik altijd al met computers en ICT bezig was, heb ik geholpen de website van de vogelwerkgroep op te zetten. Zo'n 10 jaar beheerde ik de site ook. We hadden destijds een knop op de website om waarnemingen van bijzondere vogelsoorten te melden. Een soort voorloper van "Waarnemen.nl".

Hanno is sinds november jongsleden bestuurslid van onze vogelwerkgroep. Op termijn zal hij het secretariaat van Arie Dekker overnemen. Gezien zijn persoonlijkheid en werkachtergrond mogen we ons daar als vogelwerkgroep gelukkig mee prijzen!

De Winterkoning

Nieuwsbrief – December 2025

*De Vogelwerkgroep is
verheugd te kunnen melden
dat Hanno Pet ons bestuur
heeft versterkt.*

*Op termijn zal Hanno Pet het
secretariaat van Arie Dekker
overnemen.*

Verslagen en Agenda Excursies en Lezingen

Verslagen

Het afgelopen kwartaal organiseerden we vier excursies, naar respectievelijk de duinen bij Castricum, de Kwade Hoek en Goeree, de Zuidpier in IJmuiden en Arkemheen. De verslagen van deze zeer geslaagde excursies staan [hier](#) op de website.

Daarnaast waren er twee, goedbezochte lezingen. Lid van onze werkgroep Jan Castricum hield een prachtig geïllustreerd verhaal over vogels en de dynamiek van de duinen in ons gebied. En Henk van der Jeugd, onderzoeker en Hoofd Vogeltrekstation in Wageningen ging in een wetenschappelijk onderbouwd verhaal in op allerlei aspecten van vogeltrek.

De Winterkoning

Nieuwsbrief - December 2025

*Kleine Zilverreiger in Nieuwe Driemanspolder, een van de gebieden die we het komende jaar bezoeken.
Foto Bart Romijn*

Het komende halfjaar kunnen wij u weer mooie excursies en lezingen bieden. Voor ieder wat wils: van Fluisterboot tot de heuvels in Limburg. Klik [hier](#) voor de agenda voor de 1ste helft van 2026.

Agenda 1ste zes maanden 2026

We denken voor het komende halfjaar een gevarieerd programma van excursies en lezingen te hebben. Bij de meeste excursies wordt redelijk veel gelopen. Om toch ook mensen die minder ter been zijn tegemoet te komen staan er ook twee andersoortige excursies op de rol: een Fluisterbootexcursie in het Wormer- en Jisperveld en een bezoek aan de Heemtuin van Cees Baart in Egmond-Binnen. Opgeven voor de weekend-excursie naar Limburg kan tot uiterlijk 14 januari. Latere aanmeldingen komen op de wachtlijst.

Vooruitlopend op de tweede helft van dit jaar, kondigen we ook vast een zeevogelexcursie aan in oktober 2026 vanuit Den Helder. Deze excursie wordt georganiseerd door Dagje in de Natuur en als u mee wilt, dient u deze excursie zelf zo spoedig mogelijk te boeken en te betalen op de website van DagjeindeNatuur.nl

Hieronder volgt een kort overzicht van de excursies en lezingen. Een uitgebreide beschrijving van de excursies, data en vertrektijden en eventuele inschrijving staat op de website onder de [agenda](#).

Programma Lezingen en excursies eerste helft 2026

Datum en tijdstip vertrek of lezing	Onderwerp excursie of lezing
Zondag 18 januari, 8.45u	Ochtendexcursie Dorregeesterpolder o.l.v. Bart Romijn
Zondag 15 februari, 8.00u	Dagexcursie Robbenoordbos en Dijksgatsweide, o.l.v. Hans Stapersma
Zaterdag 7 maart, 14.00u	Lezing door Mardik Leopold: Zeevogels bekeken van de andere kant. Bezoekerscentrum De Hoep, Castricum
Zaterdag 14 maart, 13.20u	Fluisterbootexcursie Jisper- en Wormerveld, o.l.v. Marcel Boer. <u>Opgeven verplicht i.v.m. beperkt aantal plaatsen</u> ; voorrang voor mensen die minder goed ter been zijn
Vrijdag 27 maart, 6.15u	Dagexcursie Leusveld, Empese en Tondense Heide en IJsselvallei o.l.v. Robert Ketelaar
Vrijdag 10 t.e.m. zondag 12 april, 9.00u	Weekend-excursie (Zuid-) Limburg, o.l.v. Kees Roselaar. <u>Opgeven uiterlijk 14 januari 2026!</u>
Woensdag 15 april, 20.00u	Algemene Ledenvergadering van de Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland
Zaterdag 25 april, 9.00u	Ochtendexcursie Heemtuin Cees Baart, Doelen 25, Egmond-Binnen
Zaterdag 2 mei, 7.00u	Dagexcursie Nieuwe Driemanspolder o.l.v. Dick Dekker
Zondag 31 mei, 6.30u	Dagexcursie De Hoge Veluwe o.l.v. Tom Damm.
Zaterdag 20 juni, 7.15u	Ochtend-fietsexcursie Castricum en omgeving, o.l.v. Aalko Veldman en Bart Romijn
Zaterdag 4 juli, 14.00u	Lezing Heemtuin, door Cees Baart, Bezoekerscentrum De Hoep
Zaterdag 3 oktober, 6.45u	Excursie Zeevogels vanuit Den Helder, o.l.v. door Dagje in de Natuur. Z.s.m. <u>Opgeven via DagjeindeNatuur.nl i.v.m. beperkt aantal plaatsen</u>

*Bruine Kiekendief
Dorregeesterpolder;
foto Elice Jongerius*

Birdingplaces.eu met vogelgebieden uit Midden-Kennemerland

Tekst Paul Mulder

Wat is er aan de hand?

Ons 'Groene Boekje' verdwijnt binnenkort. Dit boekje kreeg je als welkomstgeschenk als je lid werd van de vogelwerkgroep. Door het boekje kreeg je een goede indruk van ons vogelgebied en de vogels die daarin, waar en wanneer, voor konden komen.

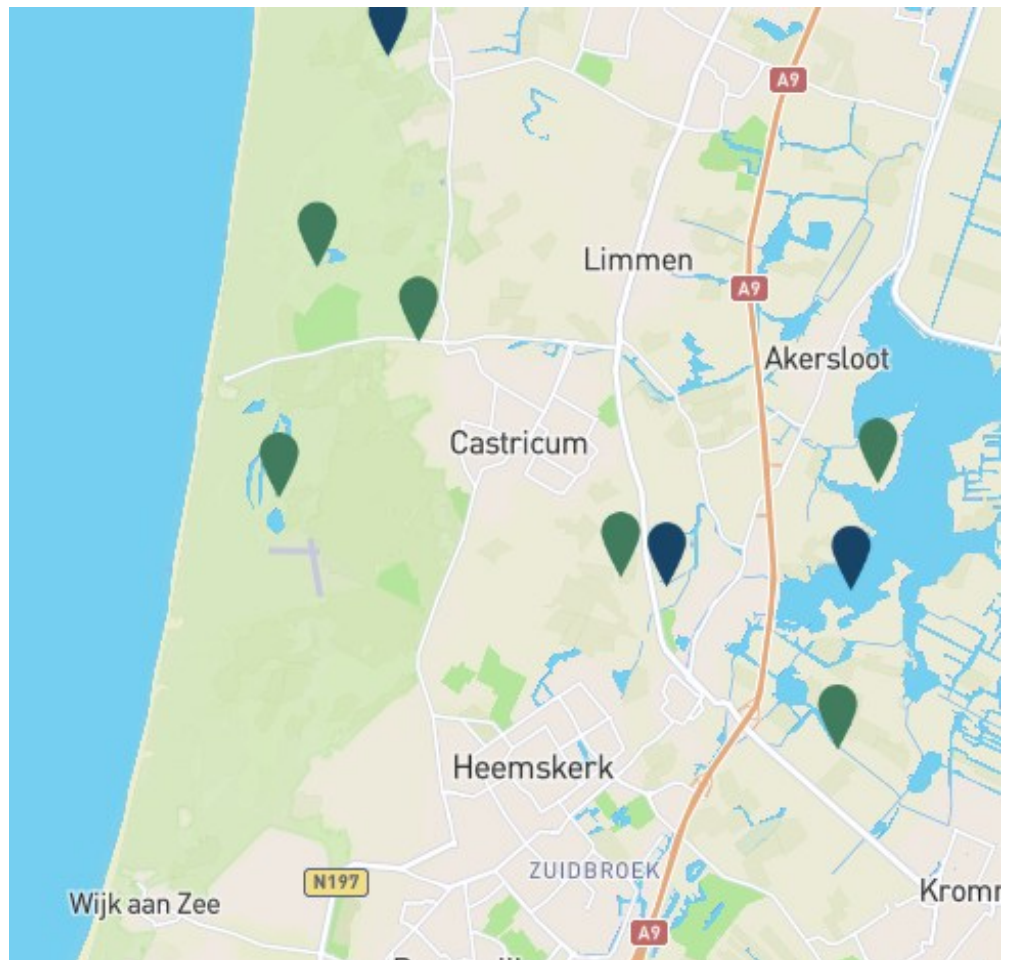
Birdingplace.eu

De SVN (Samenwerkende Vogelwerkgroepen van Noord-Holland) nam het initiatief om alle interessante vogelplekken in Noord-Holland op de website [Birdingplaces.eu](https://birdingplaces.eu) te zetten. De noodzaak van een eigen 'Groene Boekje' verviel hiermee. Bovendien maakt het het bijhouden van inhoud makkelijker en beperkt het de kosten. Kijk bijvoorbeeld eens [hier](#) voor een beschrijving van het Infiltratiegebied Castricum. Recent heeft onze vogelwerkgroep de volgende gebieden op de website gezet: De Dorregeesterpolder, De Groote Ven en Soeckebacker.

De Winterkoning

Nieuwsbrief – December 2025

Recent heeft onze vogelwerkgroep de volgende gebieden op de website gezet: De Dorregeesterpolder, De Groote Ven en Soeckebacker.

- ☒ A Dit gebied mag je niet missen
- ☒ B Een omweg waard
- ☒ C Leuk als je in de buurt bent

Hoe werkt Birdingplaces.eu?

Birdingplace.eu is een website met beschrijvingen van vogelgebieden in Europa en soms ook van vogelgebieden in landen ver buiten Europa. Het begint met een beschrijving van het gebied.

Elk gebied krijgt een beschrijving in het Engels en Nederlands. Je ziet mooie foto's van de omgeving en bijzondere vogels. Let op: als de vogelnamen in het Engels staan ingesteld, kun je dit veranderen rechtsboven in het scherm. Daarna zie je alle vogelnamen in de taal die je kiest.

De website legt uit hoe je naar het gebied komt: te voet, op de fiets, met het openbaar vervoer en met de auto. Dit hangt natuurlijk af van het gebied.

Op de website staan ook kaarten en routes in het gebied zelf. Deze tonen de geschiktste paden om het gebied te doorkruisen, vogelhutten en topplekken om vogels te zien.

Op de website staat een lijst van alle vogels die mensen in het gebied hebben gezien of gehoord. Ook zie je er de fraaiste foto's.

Als je een (gratis) account aanmaakt, heb je toegang tot extra opties: Je kunt foto's plaatsen bij een bezocht vogelgebied; Je kunt een reactie of tip plaatsen bij een vogelgebied; Je kunt de Birdingplaces Top 100 en Birders League bekijken; Je kunt elk vogelgebied beoordelen met sterren EN Je kunt je eigen pagina met favoriete gebieden aanmaken.

Bekijk hier de website met focus op Noord-Holland:
<https://www.birdingplaces.eu/nl/in-the-spotlight/de-vogelkijkplekken-van-noord-holland>

We moedigen u graag aan zelf een bijdrage te leveren; reacties graag naar birdingplaces@vwgmidden-kennemerland.nl.

Schijnwerper: de Dorregeesterpolder

Tekst en foto's Bart Romijn

Op het eerste gezicht een onooglijk poldertje. Maar wel een gebied met een lange geschiedenis en alleszins interessant om minimaal elk jaargetijde te bezoeken: de Dorregeesterpolder. Vanuit de bewoning in Dorregeest werden volgens het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer al in de 12^e eeuw dijkjes aangelegd in dit voormalige moerasgebied. In de 16^e eeuw werd het gebied drooggemalen, waarmee het de eerste droogmakerij van Laag Holland werd. Met de drooglegging van de Schermer en Beemster steeg het waterpeil in de omgeving aanzienlijk en in 1647 zag men zich genooddaakt het gebied te bedijken en blijvend te bemalen. Tot zover de geschiedenis.

Uitzicht over Dorregeesterpolder en Uitgeestermeer

De Winterkoning

Nieuwsbrief - December 2025

Als je een (gratis) account op Birdingplaces aanmaakt, heb je toegang tot extra opties. Je kunt bijvoorbeeld je eigen pagina met favoriete gebieden aanmaken.

Op het eerste gezicht een onooglijk poldertje maar beter kijken loont zeker in de Dorregeesterpolder.

Mail foto's waar u trots op bent en die wij allemaal mogen zien, naar

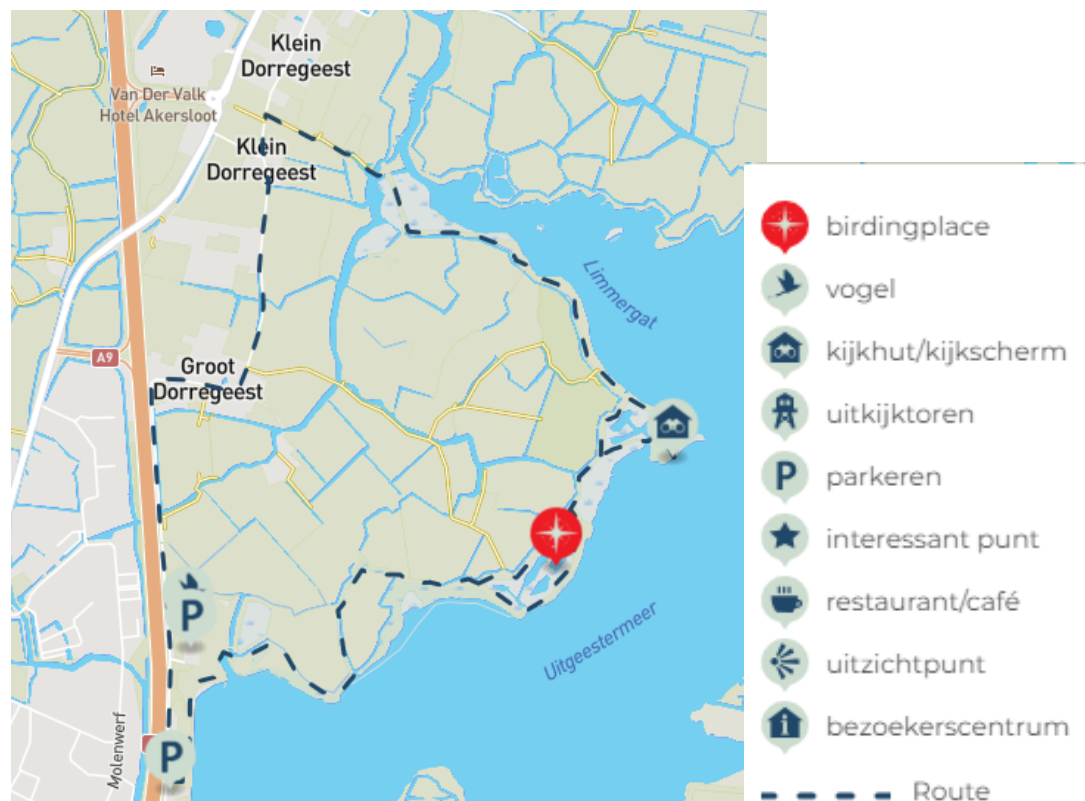
winterkoning@vwgmidden-kennemerland.nl

Gebied staat beschreven op Birdingplaces.eu

Tegenwoordig is de Dorreggeesterpolder – en met name de strook tussen het weiland en het meer – voor vogelaars een gebied om regelmatig te bezoeken. Het rietland en de kleine plasjes, gelegen tussen de grasweide en het Uitgeester- en Alkmaardermeer, is met name in het voorjaar interessant als broedplaats voor onder meer Snor, Baardman, Blauwborst, Roerdomp, Rietzanger, Bosrietzanger, Rietgors, Kleine Karekiet, Cetti's Zanger en Roodborsttapuit. Waarbij tegelijkertijd de waarschuwing om zoveel mogelijk de westelijke dijk te blijven volgen om de broedvogels niet te storen.

Sprinkhaanzanger in de Dorreggeesterpolder, 29 juni 2025

Deel van de [kaart](#) op Birdingplace.eu

De

Spotvogels

Peter Mol & Henk van der Leest
jongerenexcursies@vwgmidden-kennemerland.nl

De activiteiten van en voor onze jeugdleden

Speciaal voor onze jonge leden vinden jullie onder deze naam nieuws over de activiteiten van onze jeugdleden. De naam De Spotvogels is de naam van de groepsapp die een aantal jongeren gebruiken om dingen met elkaar te delen. Of ze wel of niet meegaan met een excursie of over vogels die ze op vakantie of in de eigen omgeving hebben gezien.

Vanaf de zomer hebben we intussen al 4 excursies gehad. We vragen altijd een van de deelnemers om het verslag van de excursie te maken. Van de eerste drie excursies is die in deze Winterkoning opgenomen. De laatste excursie was op zondag 14 december. Daarvan kon het verslag niet meer mee in deze Winterkoning. Die houden jullie tegoed. Aan het begin van dit nieuwe seizoen zijn er nog geen excursies geweest en dus ook geen verslagen. Wel kunnen we een overzicht geven van de activiteiten die komend najaar op het programma staan. De activiteiten van komend najaar staan, zoals eigenlijk altijd, in het teken van de vogeltrek. Wat vorig seizoen goed is bevallen, is dat we voor veel excursies een alternatief achter de hand hebben zodat we wat meer flexibiliteit kunnen inbouwen. Dat blijven we dus doen.

Oproep

We beginnen dezen keer met een oproep.

Hoewel de meeste jongeren wel een kijker nemen we er vaak wat extra mee voor als zich nieuwe jongeren aansluiten die nog niet over een kijker beschikken of bij publieksactiviteiten. Een aantal van die kijkers is aan vervanging toe. Als er leden zijn die onlangs een nieuwe kijker hebben aangeschaft en hun oude, maar nog goede, kijker ter beschikking van de jongerenexcursies willen stellen zouden we daar erg blij mee zijn. Wij zoeken bij voorkeur kijkers van 8 of 10 x 42 omdat dat een formaat is dat voor jonge vogelaars goed te hanteren is. Peter of ik komen hem graag halen.

Publieksactiviteiten

De jongerenvogelclub bestaat uit een leuk groepje jongeren die in wisselende samenstelling meedoen met de activiteiten. Maar we willen er wel graag wat nieuwe jongens en meisjes bij hebben.

Daarom organiseren we in het winterseizoen twee publieksactiviteiten. De eerste is op **zondag 1 februari**. Dan doen we weer mee aan de **nationale tuinvogeltelling**. Een activiteit voor het hele gezin bij De Kruisberg waar we dan een voedertafel voor vogels hebben ingericht waar hopelijk, net als de vorige keer, leuke vogelsoorten op af komen.

Al snel daarna, op **zondag 8 februari**, gaan we **braakballen pluizen** in Dorpshuis De Kern in Castricum. Deze publieksactiviteit combineren we met de reguliere excursie voor onze eigen groep.

Als jullie kinderen, kleinkinderen, neven en nichtjes, buurkinderen kennen waarvan jullie denken dat het wat voor ze kan zijn, laat ze gerust langskomen bij deze activiteiten. Hou de publicatie in de lokale krantjes en op de websites in de gaten.

De Winterkoning

Nieuwsbrief – December 2025

Een aantal kijkers – die wij tijdens excursies aan kinderen zonder kijker ter beschikking stellen – is aan vervanging toe. Als er leden zijn die onlangs een nieuwe kijker hebben aangeschaft en hun oude, maar nog goede, kijker ter beschikking van de jongerenexcursies willen stellen zouden we daar erg blij mee zijn.

Als jullie kinderen, kleinkinderen, neven en nichtjes, buurkinderen kennen waarvan jullie denken dat het wat voor ze kan zijn, laat ze gerust langskomen bij onze activiteiten.

Programma

En dan het programma vanaf januari tot de zomervakantie.

In januari trappen traditiegetrouw af met de bosuilenexcursie. Een altijd spannende avondexcursie, deze keer op **vrijdagavond 16 januari**. Met Arend de Jong en Martine Kamminga het duingebied in op zoek naar Bosuilen. Arend telt al jaren de Bosuilen in het Duingebied en hij doet dit op een bijzondere manier. Degenen die al eens mee waren weten hoe en degene die deze keer voor het eerst mee gaan laat Arend graag zien – en vooral horen – hoe hij dat doet.

We blijven nog even bij de uilen want op **zondag 8 februari** gaan we braakballen pluizen in Dorpshuis De Kern in Castricum. Een activiteit die regelmatig terugkomt in het programma. Altijd leuk en altijd is het weer een verrassing wat er uit die braakballen tevoorschijn komt.

Weidevogels

In maart zijn de eerste Grutto's en andere weidevogels gearriveerd. Een mooie plek om dat van dichtbij mee te maken is de polder bij Fort Krommeniedijk. Die wordt vaak onder water gezet (geïnundeerd) en dat is dan een interessant gebied voor Gruttos' en andere weide- en watervogels. Die vinden in het lage water voldoende voedsel. Het plan is om **zondag 8 maart** een bezoek te brengen aan Fort Krommeniedijk. We gaan er met de auto naar toe. Omdat we niet zeker weten of de polder onder water wordt gezet, hebben we een alternatief achter de hand. We fietsen dan de Castricumerpolder in waar dan waarschijnlijk ook de eerste Grutto's, Kieviten en andere weidevogels zijn aangekomen.

Samen met Alkmaar

Op **zondag 12 april** hebben we deze keer een hele bijzondere excursie. We zijn dan uitgenodigd door de jongerenwerkgroep van VWG Alkmaar voor een excursie in het gebied Geestmerambacht bij Alkmaar. We gaan dan samen met de jongeren van VWG Alkmaar op zoek naar leuke soorten zoals Cetti's Zanger, Rietzanger, Rietgors, Baardman en Bruine Kiekendief. Zie ook de beschrijving op [Birdingplaces.eu](https://www.birdingplaces.eu)

<https://www.birdingplaces.eu/nl/birdingplaces/netherlands/geestmerambacht>

We gaan daar met de auto naar toe.

Tussen alle vakanties en feestdagen door hebben we op **zondag 10 mei** toch nog een hele leuke excursie weten te plannen. We laten dat een beetje afhangen van de waarnemingen in die periode maar het zal een fietsexcursie naar de Weide van Brasser en omgeving Herderslaan worden of een wandelexcursie langs de Flevoseweg. Een excursie die de afgelopen jaren altijd leuke waarnemingen opleverde waaronder Blauwborst, Nachtegaal en Tapuit. Kijk nog maar eens naar het verslag van 13 april 2025

<https://vwgmidden-kennemerland.nl/wp-content/uploads/2025/05/2025-Jongerenvogelclub-25-04-13-Verslag-excursie-Flevoseweg.pdf>

In juni staat alweer de laatste excursie voor de zomervakantie op het programma. Op **zondag 14 juni** willen we proberen om bijzondere soorten zoals de Snor, Baardman, Blauwborst, Cetti's Zanger en Roerdomp te 'scoren' in de Dorregeesterploder. Voor nog meer leuke soorten zie de beschrijving op [Birdingplaces.eu](https://birdingplaces.eu/nl/birdingplaces/netherlands/dooregeesterpolder)

<https://birdingplaces.eu/nl/birdingplaces/netherlands/dooregeesterpolder>

We gaan daar met de auto naar toe.

Peter Mol en Henk van der Leest

jongerenexcursies@vwgmidden-kennemerland.nl

De Winterkoning

Nieuwsbrief – December 2025

De jongerenvogelclub bestaat uit een leuke groep jongeren die in afwisselende samenstelling meegaan met de excursies. Maar we kunnen nog wel wat nieuwe jongens en meisjes er bij hebben.

Voor in de agenda:

Jongerenexcursies op 16 januari, 8 februari 8 maart, 12 april, 10 mei en 14 juni.

Verslag excursie vogels ringen op Vinkenbaan 2 november 2025

Tekst Esmee

Vanaf station Castricum gingen we op de fiets naar de Vinkenbaan. Het was een mooie tocht, maar ik vond het best ver. We gingen kijken naar het vogels ringen, loslaten en we gingen ze uit de netten halen.

We hebben een heleboel vogels gezien zoals Merels, Koolmezen en Pimpelmezen. Het waren er echt heel veel. De telling vind je hier terug: <https://trektellen.nl/count/view/365/20251102>

Cetti's zanger, foto gemaakt op de Vinkenbaan

De mensen die er bij waren hebben de gevangen vogels afgewogen, opgemeten, gekeken hoeveel vet ze hadden en toen werden ze geringd. Dat doen ze om te kijken of ze meer gewicht hebben dan eerst. Want dan kunnen ze misschien te weinig voer hebben. Ze haalden de gevangen vogels ook uit de netten en wij mochten ze loslaten. Ik vond het cool om ze los te laten.

Cetti's zanger en de Vuurgoudhaan voor de eerste keer gezien

We hebben vogels gezien die ik nog niet kende, zoals de Cetti's zanger en de Vuurgoudhaan. Zo mooi die oranje streep op het kopje. En ik leerde dat als je tegen de oranje veertjes instreek, dan zag het er geel uit in plaats van oranje.

Ik vond het heel bijzonder dat ik een Winterkoninkje en een Vuurgoudhaan mocht vast houden. Ik heb nooit eerder een wilde vogel van zo dichtbij gezien en ook nooit vastgehouden. Het was ook een best wel spannend, want als ze zich losmaakten dan vlogen ze weg voordat het de bedoeling was om ze weer vrij te laten.

We hebben veel gewandeld en ook veel vogels mogen loslaten. En de Vinkenbaan was goed verstoppt; ik heb het nog nooit gezien toen ik er langs fietste.

Het was best bijzonder om zoiets te zien en ik ben blij dat ik mee was. Volgens mij vonden de andere kinderen het ook wel leuk.

Groet Esmee

De Winterkoning

Nieuwsbrief - December 2025

Esmee heeft een verslag geschreven van de Jongerenexcursie naar de Vinkenbaan:

We hebben vogels gezien die ik nog niet kende, zoals de Cetti's zanger en de Vuurgoudhaan. Zo mooi die oranje streep op het kopje. En ik leerde dat als je tegen de oranje veertjes instreek, dan zag het er geel uit in plaats van oranje.

Vogeljargon: Fenologie

Tekst Paul Mulder

Voor sommigen bekend, voor anderen misschien nieuw: de term fenologie komt regelmatig voor in artikelen en boeken over vogels. Maar wat betekent die term precies?

Het begrip fenologie heeft betrekking op veel van wat we kunnen zien en vinden in de natuur, maar hier zullen we het toespitsen op vogels: fenologie bestudeert de jaarlijks terugkerende gebeurtenissen dat wil zeggen de tijdstippen of -periodes waarop de markante ontwikkelingsfasen en gedragingen van vogels plaatsvinden, zoals balts, eieren leggen, broedtijd, lengte periode voordat er uitgevlogen wordt en de tijdstippen waarop trekvogels terugkomen of weer vertrekken.

In onze omgeving kennen we de Sneeuwgorzen, de noordelijkst broedende zangvogel, die elk jaar eind herfst - begin winter in de duinen bij IJmuiden te zien zijn. Ook de Goudplevieren die in groten getale in De Groote Ven komen overwinteren, en de Boomvalk die je in de winter nooit ziet omdat ie dan in Afrika bivakkeert, zijn mooie voorbeelden waarin het begrip fenologie een rol speelt.

De Winterkoning

Nieuwsbrief – December 2025

Als beschrijving van het begrip van Fenologie staat op internet: de wetenschap die jaarlijks terugkerende natuurverschijnselen bestudeert, zoals het moment van bloei, bladontluiking, insectenactiviteit, en de terugkeer of het vertrek van trekvogels, en de relatie daarvan met weersomstandigheden (temperatuur, neerslag) en de tijd van het jaar

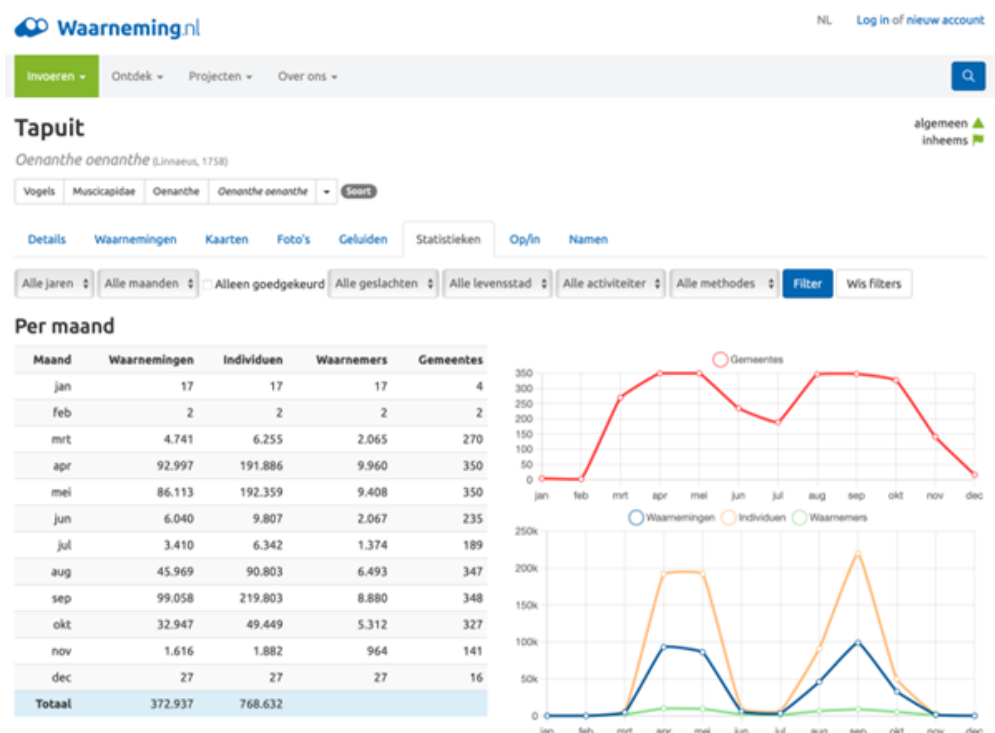

Sneeuwgorzen Zuidpier IJmuiden; foto Radha van Schaijk

Boomvalk; foto Elice Jongerius

Het begrip fenologie zie je ook terug in de waarnemingsstatistieken van - in dit geval - de Tapuit over het jaar 2025, zoals te zien is in onderstaand plaatje.

De Winterkoning

Nieuwsbrief - December 2025

In mei leggen alle vogels een ei

Fenologie kennen we in ook in het dagelijks spraakgebruik, zoals in spreekwoorden als "Eén zwaluw maakt nog geen zomer" en "In mei leggen alle vogels een ei".

Leden van onze vogelwerkgroep hebben al kennis kunnen maken met soortspecifieke fenologie: in het groene boekje 'Goede vogelgebieden in en rond het werkgebied van VWG-MK' staan voor elk gebied soortbeschrijvingen en tabellen die onder dit begrip vallen. Kijk er nog maar eens naar, zeer handige informatie voor in het veld!

Nieuwe leden

Wij heten de volgende nieuwe leden van harte welkom: Bernadette Steenhuis, Carolien Nuijens, Beatrijs Olivier, Corry Slooter en Pim Waardenburg, Jan Nuijens, Hans Oosterwegel, Michel Hooiveld en Joep de Leeuw

De afgelopen periode mochten wij 9 nieuwe leden verwelkomen.

Welkom in de Vogelwerkgroep Bernadette, Carolien, Beatrijs, Corry, Pim, Jan, Hans, Michel en Joep

Een bericht van de Kerkuilwerkgroep, regio Midden-Kennemerland.

Tekst en foto's Jorg Schagen

Sinds start 2024 is het coördinatorschap veranderd. Tevens zijn er toen nieuwe leden begonnen met monitoring van de Kerkuil. Het jaar 2025 heeft weer leden zien vertrekken helaas, maar een nieuw lid heeft zich ook aangemeld.

Jaar 2024 was een vrij vol en goed jaar, met een aantal verrassingen, zoals vondsten van geringde oudervogels in broedkasten. Maar ook raadsels, bijvoorbeeld jongen in gevorderd stadium (maar zeker nog niet vliegvlug), op de dag verdwenen. Oudervogels ook zoek. Er zijn toen geen sporen gevonden van verstoring - ??

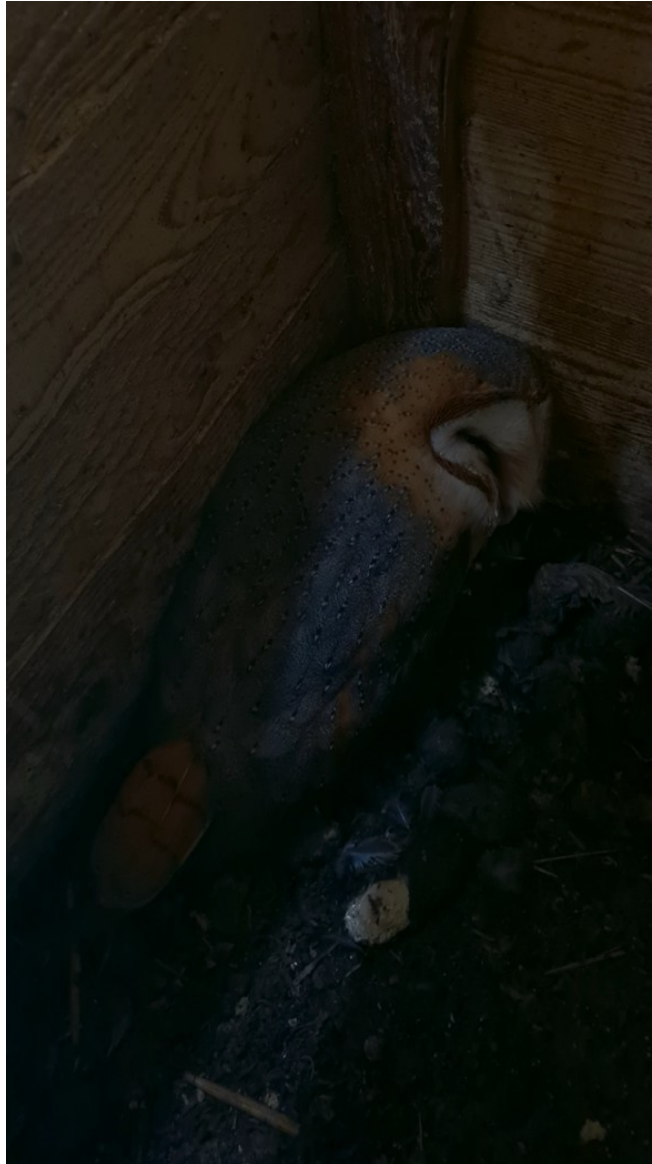

Foto: De geringde Kerkuil-man in de kast te Limmen.

In 2024 vonden we een adult man in een kast te Limmen. Deze was in 2022 geringd te Oud Ade Z-H. Dit mannetje heeft te Limmen toen succesvol gebroed, met ten eerste drie jong, maar helaas één uitvlieger. Aan de rand van regio Midden-Kennemerland tevens een vondst oudervogel in een kast te Egmond aan de Hoef.

Een man, geringd in 2022 te 's-Heerenhoek ZL, een afstand van >142 Km, verassend! Hier toen ook een succesvol broed, drie jongen.

In 2024 hebben we als werkgroep zo'n 16 of iets meer jongen kunnen ringen voor de regio Midden-Kennemerland.

Aangrenzend aan de regio ook heel wat jongen kunnen ringen.

Vroeg in 2025 is in de kast te Limmen weer het geringde mannetje gevonden van Oud Ade, samen met waarschijnlijk zijn partner. Een andere kastcontrole bracht ook een uil op en bij een vast adres was ook al sprake van twee oudervogels ter plaatse.

Het leek een OK jaar te worden, maar helaas pakte dat toch anders uit.

De Winterkoning

Nieuwsbrief - December 2025

Successen, tegenvallers en raadsels in 2024 en 2025 in de Kerkuilwerkgroep.

De Winterkoning

Nieuwsbrief - December 2025

Aardig veel vaste adressen binnen Midden-Kennemerland hadden dit jaar geen activiteit. En tijdens check (vanwege broed) van eerder bewoonde kasten in het jaar, ook die te Limmen, bracht geen uil meer op.

Te weinig muizen?

Aardig veel vaste adressen binnen Midden-Kennemerland hadden dit jaar geen activiteit. En tijdens check (vanwege broed) van eerder bewoonde kasten in het jaar, ook die te Limmen, bracht geen uil meer op.

Er is toen nog gehoopt op late broedsels, maar dat bleef helaas uit. Ook in de regio grenzend aan Midden-Kennemerland slechts één broedgeval: in Heiloo.

Men kan gissen naar de oorzaak, maar ik als coördinator kom er niet uit; misschien is het deels te wijten aan te weinig muizen.

Her en der dan toch ook broed te Midden-Kennemerland, totaal zijn er dit jaar zes vogels geringd, daarnaast nog vier jongen, ongeringd. Voor Midden-Kennemerland dus een slecht tot matig jaar.

Benieuwd of we het aankomend jaar weer het Oud Ade of 's-Heerenhoek mannetje treffen binnen regio Midden-Kennemerland. Of anders, een eerder geringd jong van afgelopen jaren. Daarnaast zijn de jaren zijn soms erg afwisselend betreft broed, dus we wachten weer volgend broedseizoen af.

Hartelijk dank aan al de leden!

Als werkgroep proberen we ook de Steenuil te monitoren voor de regio Midden-Kennemerland, maar deze wil zich nog steeds niet vestigen, naar het lijkt, bijzonder spijtig!

Commissie publieksactiviteiten

Tekst Meia Bartelsman.

De laatste maanden van het jaar zijn voor ons rustig. Maar we zitten niet helemaal stil. We zorgen ervoor dat onze mooie VWG folder steeds wordt aangevuld op verschillende locaties. Dat breidt zich ook steeds uit, nu ook folders bij het Trefpunt in Heiloo. Helaas de meeste bibliotheken hebben tegenwoordig geen plek meer of willen niet meer mee werken.

Nationale vogelweek 2026

Van **zaterdag 9 mei t/m zondag 17 mei**.

De nieuwe data is bekend en noteert u ze vast. Zeker voor de excursie begeleiders die we in het voorjaar weer gaan benaderen.

Dit jaar hebben we voor het eerst, als werkgroep publieksactiviteiten de laatste dag met onze kraam bij de Hoep gestaan, wat een groot succes was. We gaan ook in 2026 dit proberen te regelen.

Zomerpodium 2026 PWN, op landgoed Marquette

Ook hiervan is de datum al bekend namelijk **zondag 12 juli**. We hopen weer met onze groep vrijwilligers daar samen een mooie dag van te maken.

De Winterkoning

Nieuwsbrief - December 2025

We zorgen ervoor dat onze mooie VWG folder steeds wordt aangevuld op verschillende locaties. Dat breidt zich ook steeds uit, nu ook folders bij het Trefpunt in Heiloo

*De Vuurgoudhaan, doortrekker uit Duitsland en Denemarken, is een welkome gast in de winter.
Foto Robert Moeliker*

Roofvogelonderzoek 2025

Synopsis

De uit zo'n 25 personen Roofvogelwerkgroep Noord-Kennemerlands Duin (RNKD) heeft een verslag gemaakt van het roofvogelonderzoek dat dit jaar plaatsvond in het duingebied tussen Wijk aan Zee en Egmond aan Zee, het werkgebied dus van de Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland. Dit met prachtige foto's geïllustreerde verslag staat [hier](#) op de website van de Vogelwerkgroep.

2 Sperwerjungen in Egmond ca. 2,5 weken oud, 1 juli 2025; foto Henk Levering

Soort	Territoria	Nesten / Succesvolle broedgevallen	Uitgevlogen jongen
Wespendief	3	2/2	2
Havik	11	10/7	16
Sperwer	12	11/9	20
Buizerd	30	21/10	15
Torenvalk	19	Geen	-
Boomvalk	8	Geen	-

Bovenstaande tabel geeft een beknopt overzicht van territoria en broedgevallen van de diverse, in ons gebied voorkomende, roofvogels.

Tot slot geeft de werkgroep een analyse van de 216 (!) terugmeldingen in 2025 van in ons gebied geringde roofvogels.

Vogelwaarnemingen Midden-Kennemerland, sep-nov 2025

Hans Schekkerman

Sep-nov algemeen

September was een wat wisselvallige maand met zowel zomerse warmte als frisse perioden (vooral na de 21^e), vrij veel zon maar ook dagen met harde westenwind rond het midden van de maand. Oktober was zacht, nat en tamelijk somber. Naamwaardige stormdepressies passeerden rond de 4^e (Amy) en de 23^e (Benjamin, met dagenlange nasleep). Tussendoor overheerste rustig en enigszins druilerig weer.

November kende een droog en zonnig begin (met mooie dagtrek van zangvogels), gevolgd door een grijs en kouder middenstuk, winterse buien en (natte) sneeuw rond de 23^e, en een met zacht en wisselvallig einde. De highlights van deze periode waren wat betreft schrijver dezes de stormweek in september met recordaantallen **Noordse Pijlstormvogels**, en de twee **Rotszwaluwen** in november.

Waterwild

De eerste **Wilde Zwanen** van het najaar trokken op 8 oktober naar Z langs de zeereep; de eerste pleisteraars verschenen op 4 nov op het Hoefijzermeer. Vanaf 1 okt trokken geregeld groepjes **Kleine Rietganzen** over, vooral in de eerste helft van nov. Aan de grond werden exemplaren gezien in de Heemskerker Noordbroek (28 sep), Vennewaterspolder (14 okt, 3) en de Castricumerpolder (1 en 7 nov). Tussen 13 okt en 16 nov werden zeven groepen overtrekkende **Toendrarietganzen** gemeld, in totaal ca 80 exx. Vrouwtjes **Krooneend** verbleven in het Infiltratiegebied in NHD Castricum van 3-13 okt en op 15 nov.

Duikers, futen, aalscholvers

Op 2 november werd een volwassen **IJsduiker** gefotografeerd bij de grote sluis in IJmuiden. Vanaf de 12^e pleisterde een eerstejaars exemplaar tussen de pieren, maar verbleef het meest nabij de Zuidpier. Over zee werden vier vliegende **Parelduikers** opgemerkt vanaf 21 okt. Op 5 nov zwom er een bij de Noordpier, en op 10 okt een vogel in zomerkleed bij Egmond aan Zee. Die laatste was spannend, want eerder op die dag was bij IJmuiden een noordwaarts vliegende Pacifische Parelduiker in zomerkleed gefotografeerd – pas het tweede geval van deze soort in Nederland. Of dit diezelfde vogel was zullen we nooit weten.. De enige **Roodhalsfuut** van deze periode vloog op 9 nov langs Castricum aan Zee. **Kuifduikers** werden gemeld op 6 okt (1Z) en 2 nov (tp) vanaf de strandslag Egmond-Binnen. Een late **Geoorde Fuut** zwom op 16 okt op het Uitgeestermeer.

IJsduiker 1kj, Noordpier, 26 nov foto Hans Schekkerman

De Winterkoning

Nieuwsbrief - December 2025

Hans Schekkerman sluit deze Winterkoning weer af met zijn verzamelde waarnemingen.

Op 2 november werd een volwassen IJsduiker gefotografeerd bij de grote sluis in IJmuiden. Vanaf de 12e pleisterde een eerstejaars exemplaar tussen de pieren, maar verbleef het meest nabij de Zuidpier.

Reigers et al.

De slaapplaatstelling van **Grote Zilverreigers** op 18 okt leverde maar liefst 30 exx op in eendenkooi Van der Eng bij Uitgeest, 10 in de Karpervijver en 32 in bomen op een erf nabij de Kogerpolderbrug, net ten oosten van onze regio. Die laatste groep betrof deels uitgeweken vogels van het Starteiland in het Alkmaardermeer, waar gewerkt werd. Slechts twee **Kleine Zilverreigers** werden gezien, op 7 sep (1Z Castricum aan Zee) en 12 sep (Limmerpolder). Op 19 okt liepen twee **Koereigers** in een weiland in de Castricumerpolder bij Uitgeest. De enige **Ooievaars** van deze periode vlogen op 7 sep over NHD Bakkum en de Hempolder bij Akersloot. De **Zwarte Ooievaar** die in aug in het duin rondhing werd op 4 sep nogmaals gezien bij de Wei van Brasser, NHD Bakkum. Op 12-14 sep foerageerde een **Zwarte Ibis** in de Kennemer IJsbahn, om daarna te verkassen naar de polders beoosten Castricum (19-21 sep). Eigenlijk was het verrassend dat het bij deze ene vogel bleef, want in dezelfde periode vond in Groot-Brittannië en Ierland een influx plaats van vele honderden Zwarte Ibissen. De hele periode werden geregeld (op 27 dagen) één, een enkele keer twee **Kuifaalscholvers** gezien bij de Noordpier.

Roofvogels

Zeearenden vlogen op 20 sep naar N over Heemskerk en Heiloo en op de 24e over het Infiltratiegebied. Tussen 7 en 14 sep werden nog vier doortrekkende **Visarenden** gemeld, gevolgd door een late vogel op 4-5 nov, die overnachtte in NHD Bakkum. De Visarend van 7 sep vloog zo laag over de trektelpost dat op de gemaakte foto's een kleurring was af te lezen. Hij bleek te zijn geringd als nestjong in in Mecklenburg-Strelitz, NO-Duitsland, in 2004. Met 21 jaar is dit een van de oudst bekende Visarenden. Onverwacht was de melding van een **Slangenarend** samen met een Wespendif over het Melkvlak (NHD Bakkum) op 5 sep. **Rode Wouwen** werden gezien op 25 sep in NHD Egmond en Bakkum en op 31 okt over het duin tussen Heemskerk en Egmond. Van **Blauwe Kiekendief** kwamen één waarneming in sep, zes in okt en twee in nov (nov rond het Uitgeestermeer, sep-okt in het duin). De **Grauwe Kiekendief** is bij ons in het najaar nog zeldzamer dan in het voorjaar; nu werden juveniele gezien op 6 sep in de Castricumerpolder (NO) en op 7 sep Z door het zeeduin van Bakkum en Castricum. Drie **Smellekens** werden waargenomen in de laatste week van sep, gevolgd door acht in okt en zes in nov. Een jonge **Roodpootvalk** pleisterde nog tot 5 sep bij de Limiet en Brabantse Landbouw in NHD Castricum, en een tweede vloog op 10 sep over het Aldertdal, NHD Egmond.

Visarend met kleurring, Vogelduin, 7 sep 21 juli foto Roef Mulder

De Winterkoning

Nieuwsbrief - December 2025

Een Visarend overnachtte in november in NHD Bakkum.

Op 12-14 sep foerageerde een Zwarte Ibis in de Kennemer IJsbahn, om daarna te verkassen naar de polders beoosten Castricum (19-21 sep).

Steltlopers

Een groep van 10 laag over zee trekkende **Morinelplevieren** die op 10 sep werd gefotografeerd vanaf de Noordpier is misschien wel de grootste groep ooit vastgesteld in onze regio. Andere doortrekkers werden gezien op 7, 9 (5 exx) en 20 sep. Vier **Kleine Strandlopers** werden gemeld tussen 1 en 19 sep en een **Krombekstrandloper** zat op 20 sep in de Waterberging bij Heemskerk. Er waren nog zes waarnemingen van **Bosruiter** (laatste op 27 sep) en vier van **Zwarte Ruiter** (laatste op 1 nov in de Heemskerker Noordbroek). **Rosse Franjepoten** vlogen langs het strand van Egmond op 28 okt en pleisterden kortstondig bij de Noordpier op 31 okt en 1 nov.

Kleine Strandloper, Noordpier, 19 sep foto Peter (De Vogelspotters)

Storm- en andere zeevogels

Met 52 **Grauwe Pijlstormvogels** op 13 verschillende dagen werden de zeetrekters dit najaar vrij goed bedeed. De beste dagen waren 16 sep met 12 exx en 4 okt met 13 langs Castricum aan Zee, uiteraard bij harde aanlandige wind. Verhoudingsgewijs nog beter was het najaar voor de normaal schaarsere **Noordse Pijlstormvogel**; tussen 14 en 19 sep werden er eveneens 52 gezien en op 4 okt nog een nakomer. De beste dagen waren 16 sep met 24 exx langs Castricum aan Zee en 18 sep met 21 langs Egmond-Binnen – vaak mooi over of net achter de branding vliegend. Op de 16^e passeerde ook een **Vale Pijlstormvogel** bij Egmond. **Noordse Stormvogels** blijven tegenwoordig ook bij harde wind schaars; er werden slechts 7 exx gezien tussen 12 sep en 28 okt. September leverde ook maar vier **Vaal Stormvogeltjes** op. De tweede stormperiode op 24-28 okt produceerde er nog 6, waaronder een doodvondst op het Egmondse strand.

Voor het eerst sinds de vogelgriepuitbraak van 2022 werden dit najaar weer eens aardig wat **Grote Jagers** gezien boven zee: 12 exx op 11 dagen tussen 12 sep en 27 nov. Voor **Kleine Jager** was het een redelijk najaar met 58 exx langs Castricum aan Zee en 44 langs Egmond op in totaal 23 ochtenden. **Middelste Jagers** waren schaars met 8 exx op 6 dagen. **Kleinste Jagers** werden vijf maal herkend, op 12, 16 en 17 sep en 6 okt. **Vorkstaartmeeuwen** waren dit najaar niet vergund aan de zeetrekters maar werden wel gezien bij de Noordpier: op 27 okt, 1 en 5 nov (en vaker bij de Zuidpier).

Met 52 Grauwe Pijlstormvogels op 13 verschillende dagen werden de zeetrekters dit najaar vrij goed bedeed.

Aan zee werden nog slechts vier **Zwartkopmeeuwen** geregistreerd; in het binnenland waren er exx over Castricum op 18 sep en bij de haven van Beverwijk op 20 okt. Op 8 en 10 okt keerde de adulte **Grote Burgemeester** met groene kleurring terug op het strand van Velsen-Noord/Wijk aan zee, en vertoefde vervolgens vanaf 15 okt weer in de haven van Beverwijk, ogenschijnlijk met een onderbreking tussen 29 okt en 15 nov.

Op 7 en 8 sep vlogen nog **Reuzensterns** naar Z langs de zeekust. Een **Zwarte Zeekoet** werd op 1 sep invallend gemeld op zee t.h.v. Egmond-Binnen, en een andere langs de Noordpier op 16 nov. In de stormweek van eind oktober werden geregeld **Kleine Alken** gezien aan zee. Bij ons resulteerde dat in 10 waarnemingen van totaal 12 vogels, en twee doodvondsten, tussen 24 okt en 2 nov.

Uilen tot koekoeken

Op 9 sep werden vier **Velduilen** gemeld in de Rellen, NHD Wijk aan Zee, en één in Soeckebacker. Daarna volgden nog waarnemingen in het buitenduin op 20 sep, 22 okt en 22 nov, en in de Wijkermeerpolder op 1 nov. Op 5 nov vlogen twee **Vale Gierzwaluwen** bij Bakkum-Noord en op 6 nov 1 door het Vogelduin. Er kwamen geen foto's zodat de determinatie niet helemaal zeker gesteld kon worden, maar de ervaring leert dat 'gierzwaluwen' die in deze periode opduiken (vooral bij zuidenwind) vrijwel steeds Vale zijn. Er waren in sep nog zes waarnemingen van **Koekoek**, waarvan de laatste op 19 sep in NHD Heemskerk.

Zwaluwen tot piepers

1400 zuidwaarts vliegende **Boerenzwaluwen** verbeterden het telpostrecord in het Vogelduin op 7 sep. Een **Roodstuitzwaluw** die daar op 24 sep over de landtrektellers naar N vloog betrof pas de tweede waarneming in het werkgebied; de eerste was op 14 nov 2018 (Watervlak). Opvallend genoeg zijn er uit onze regio nog geen waarnemingen uit het voorjaar, wanneer de soort elders in ons land het meest wordt waargenomen. Het gebrek aan gestuwde zwaluwentrek langs onze kustlijn in het voorjaar verklaart dat deels

Op 13 nov zag Hans Kuperus kort twee **Rotszwaluwen** foerageren aan de zuidkant van het Watervlak (NHD Heemskerk).

Op 9 sep werden vier Velduilen gemeld in de Rellen, NHD Wijk aan Zee, en één in Soeckebacker. Daarna volgden nog waarnemingen in het buitenduin op 20 sep, 22 okt en 22 nov, en in de Wijkermeerpolder op 1 nov.

Rotszwaluw, Kruisbergweide, 15 nov foto Roef Mulder

Ze werden helaas niet teruggevonden door toegesnelde vogelaars, maar na een regendag op de 14e volgde in de middag van 15 nov een herkansing bij de Kruisbergweide, waar ongetwijfeld dezelfde twee al foeragerend langs de bosrand een paar uur lang een vliegshow gaven. De volgende dag, met minder wind, waren ze veel mobieler en werden met flinke tussenpozen gezien bij het Watervlak, boven de zeereep en het strand t.h.v. Heemskerk en in Infiltratiegebied Castricum. Dit betrof een nieuwe soort voor onze regio en pas het 13^e geval in Nederland.

Door het buitenduin trokken **Strandleeuweriken** op 18 en 29 okt (3 exx) en 2 (4 exx) en 6 nov. Acht Grote Piepers werden opgemerkt tussen 20 sep en 8 nov, waaronder een vangst op de vinkenbaan op 18 okt. Het Vogelduin versterkte haar reputatie als een van de beste Nederlandse trektelposten voor **Siberische Boompieper** met maar liefst 11 exemplaren tussen 28 sep en 8 nov, waaronder een landelijk dagrecord van vier op 31 okt. Met daarnaast nog ter plaatse waargenomen vogels in het Centrale Vlak (NHD Egmond) op 10 okt en bij Vogelwater op 11 en 14 okt, een trekker langs de vinkenbaan op 30 okt en een ringvangst op 6 nov komt het najaarstotaal in de regio op 16 exx!

Grote Pieper, Vogelduin, 20 sep foto Joep de Leeuw

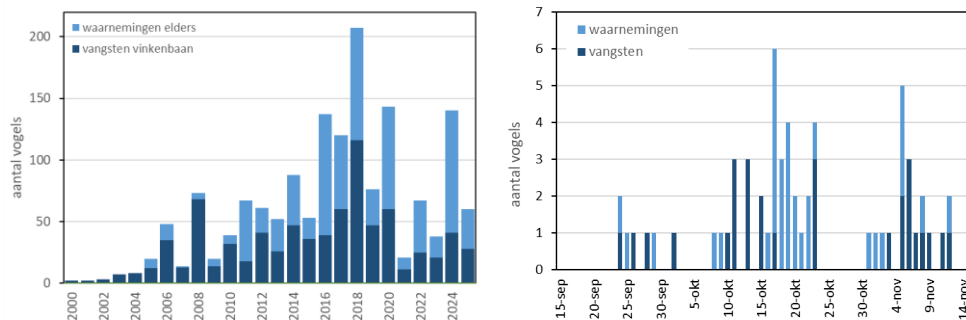
Lijsters tot zangers

Op 6 nov vormden 26.000 over het Vogelduin trekkende **Kramsvogels** een machtig schouwspel (en een nieuw telpostrecord). Er kwamen 10 waarnemingen van **Beflijster** (14 exx) tussen 25 sep en 17 okt, plus twee late exemplaren op 5 nov. Een roepende **Graszanger** over het Vogelduin op 7 sep (pas de zesde in de regio) werd achteraf gedetermineerd aan de hand van de geluidsopname. Op de vinkenbaan werden **Sperwergrasmussen** geringd op 1 sep en 10 nov, en een **Siberische Braamsluiper** op 11 okt. Met 28 ringvangsten op de vinkenbaan en 32 veldwaarnemingen tussen 24 sep en 12 nov was het weer een (naar moderne maatstaven) vrij mager najaar voor **Bladkoning** (fig. 1a). De meeste arriveerden ook pas vrij laat in het najaar: terwijl normaliter de eerste oktoberheft de piekperiode is, vond aankomst nu vooral plaats in de derde week van oktober en in begin november, met een stormweek daartussen (fig. 1b). Wie toch graag een 'Blako' wilde zien kon ook nu weer terecht in het park in de bloemenwijk in Castricum; op deze vrijwel jaarlijkse plek verbleef een *longstayer* van 16 t/m 23 okt.

De Winterkoning

Nieuwsbrief – December 2025

Op 6 nov vormden 26.000 over het Vogelduin trekkende Kramsvogels een machtig schouwspel (en een nieuw telpostrecord).

Figuur 1. Voorkomen van Bladkoning in Midden-Kennemerland, met onderscheid tussen ringvangsten en veldwaarnemingen; links aantallen per jaar sinds 2000, rechts per dag in najaar 2025.

Van de zeldzamere 'Siberische loofzangers' werden er op de vinkenbaan vanaf eind okt flink wat geringd: drie **Hume's Bladkoningen** (31 okt, 7 nov), vijf **Pallas' Boszangers** (3, 5, 9, 10, 25 nov) en drie **Bruine Boszangers** (23, 30 okt, 5 nov). In het veld werden deze soorten slechts mondjesmaat gevonden: 'Pallasjes' op 6 nov in De Westert en op 9 nov bij het Doornvlak, en een Bruine Boszanger op 22 nov in het Centrale Vlak (alle NHD Egmond). Ook **Siberische Tjiftjaffen** werden vaker geringd (13 tussen 11 okt en 25 nov) dan in het veld gezien (6, 4-22 nov).

De Winterkoning

Nieuwsbrief – December 2025

Kleine Barmseis, De Krim, NHD Egmond, 10 okt foto Rob van Bemmelen

Een roepende Raaf werd op 17 okt gehoord bij Diederik, NHD Bakkum. In totaal 28 overtrekkende Roeken werden gezien op vijf dagen tussen 19 okt en 6 nov.

Mezen tot vinken

Een bijzonder nagekomen bericht betreft een terugmelding van een **Boomklever** die op 12 mei 2025 als nestjong was geringd in Hilversum en op 19 jun werd gecontroleerd op de vinkenbaan. Ook op de vinkenbaan werd een **Buidelmees** geringd op 20 okt en nog eens drie op 6 nov. Een late **Grauwe Klauwier** zat op 12 okt op het Watervlak-Oost, NHD Castricum. **Klapeksters** pleisterden in Watervlak/Meeuwenduin op 16-18 en 21-23 okt, bij het Hoefijzermeer op 27 okt, in Waterkuilen (NHD Egmond) op 31 okt en in het Infiltratiegebied/Lepstukken op 20-21 nov. Een roepende **Raaf** werd op 17 okt gehoord bij Diederik, NHD Bakkum. In totaal 28 overtrekkende **Roeken** werden gezien op vijf dagen tussen 19 okt en 6 nov. Op 8 nov zat een **Europese Kanarie** in het Verbrande Vlak, NHD Heemskerk.

Er waren vrij veel **Kleine Barmsijzen** dit najaar, met bijvoorbeeld 97 exx over de landtrekpost tussen half sep en half nov. De beste dagen waren 18 en 19 okt met 24 en 25 exx. Alle dit najaar op ondersoort gedetermineerde Barmsijzen waren Kleine, ook de 78 op de vinkenbaan geringde vogels. Vooral midden okt was er wat beweging van **Kruisbekken**, met diverse groepen van enkele tientallen vogels. Na begin nov doofde dit geleidelijk uit. Van **Geelgors** kwamen 12 waarnemingen (19 exx) tussen 18 okt en 16 nov; op 18 okt zat een groepje van vijf in het Doornvlak. **Dwerggorzen** werden geringd op de vinkenbaan op 29 sep en 17 okt, en 2 exx passeerden het Vogelduin op 31 okt. Op 12 nov werd op de vinkenbaan een **Maskergors** geringd. Dit betrof de tweede vangst van deze soort alhier (eerste was in nov 2007) en het negende geval in Nederland, waarvan het vijfde in dit najaar waarin ook elders in West-Europa zo'n 15 exemplaren van deze tot dusver zeer zeldzame gast opdoken. **IJsgorzen** waren erg schaars deze herfst, met slechts vijf waarnemingen tussen 25 sep en 21 nov. **Sneeuwgorzen** deed het wat beter met 17 waarnemingen (29 exx) vanaf 18 okt. Bijzonder was de eerstejaars vogel die op 3 nov op straat foerageerde midden in Castricum.

De Winterkoning

Nieuwsbrief – December 2025

Sneeuwgorzen deed het wat beter met 17 waarnemingen (29 exx) vanaf 18 okt. Bijzonder was de eerstejaars vogel die op 3 nov op straat foerageerde midden in Castricum.

Sneeuwgorzen, Castricum, 3 nov foto Richard Reijnders